

Egy halott a ház előtt még regényekben is túlzás, hát még a való életben. Az egész úgy kezdődött, hogy elhatározta, Valladolidba költöznek, mivel A szent disznó és az álságos szűz novellájáért egy petákot sem kapott, sőt a kiadó még istentelen yanguasi hajcsárokat is felbérelt ellene, mivel úgy vélte, regénye kiadásával sem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Ez a söpredék pedig jól ellátta a baját egy sötét éjszaka, de ő sem volt rest, és a maradék pénzéből azonnal felfogadott egy vizcayai lókupecet, aki még házhoz is hajlandó volt menni, mivel ügyis hamarosan visszautazott szülőföldjére, és amúgy is mindenki tudja, hogy a vizcayaiak mind állatok, nagyjából annyira, mint az írók, csak az írók szerencséje, hogy róluk ezt senki sem feltételezi.

Szóval ez a vizcayai rendesen elvégezte a rábizott munkát. A kiadója még három hét múlva is az ágyat nyomta törött bordákkal, amikor elvitte hozzá A szent disznó és az álságos szűz című novelláját. Ez meg ahelyett, hogy kezet csókolt volna neki, mint leendő irodalmi nagyságnak, egyszerűen kidobatta a szolgálival, mondván: nem áll szóba egy ilyen alja népséggel, aki még egy rendes regényt sem képes összehozni, egy olyat, amelyet az olvasók elvárnak, és nem olyat, amelyben olyanok a szereplők, mint akikkel bármelyik sarkon össze lehet futni, az ilyenekre senki sem kíváncsi, ahogy az olcsó szellemeskedésre sem. Az olvasók valódi történeteket szeretnek olvasni lovagokról és elvárásolt királylányokról, és adjon hálát, hogy nem vetteti tömlöcbe, és ki hallott már olyat, hogy a disznó szent, ez blaszfémia, és még csak az hiányzik, hogy ilyen kényes ügyekben összeakaszkodjon a Szent Hivatallal.

– A disznó igenis szent állat – üvöltötte teli torokból, miközben a szolgálk leráncigálták a lépcsőn, és kilökték az utcára. Otthon csak annyit vallott be, hogy azonnal szedelőzködniük kell, mert itt nem lehet jól eladni a színdarabokat, hanem csak ott, ahol a királyi udvar van, és a sok sznob pöffeszkedik. A gond csak az volt, hogy túl sok nővel élt együtt, és a nők mindig akadékoskodnak. A felesége, Katalin, azzal jött, hogy alig jöttek ide, és máris továbbállnak. Andrea, a nővére, megvonta a vállát, és annyit mondott: neki mindegy, hogy hol kopik fel az álluk, mert nincs az a félnótás, aki az ő firkálmányaiért akár csak egy fityinget is adna, és végül nem marad más, mint hogy nekik kell árulniuk magukat, ha nem akarnak éhen halni. Erre Kornélia, Andrea lánya, bőszen bólogatott, mintha legalábbis nem egész nap az utcákon kóborolnának az anyjával, idegen férfiak társaságát keresve. Ezeknek a futó ismerkedéseknek a számláit legtöbbször ő fizette, mint ahogy Andrea és Kornélia örült divathóbortjait is neki kellett állnia, mivel szerintük nekik nemesasszonyhoz illően kell megjelenniük. Ő ezzel mélységesen egyet is értett, és soha senki nem vádolta kicsinyességgel, de Andrea és Kornélia új ruhák iránti vágya kielégíthetetlennek tűnt. Ez aggasztotta. Mindig is úgy tartotta, az élet túl rövid és túl értelmetlen ahhoz, hogy megtagadjon a családjától bármit, és ha Andrea és Kornélia a rongyokban találták meg létük értelmét, neki nem állt szándékában a vágyaik kerékkötőjévé válni. Kegyetlenségnek érezte volna. Ezért éjjel-nappal írta a színdarabjait. Andreának és Kornéliának természetesen erről is megvolt a véleménye. Szerintük senkit nem érdekelnek az ő katonai emlékei vagy a kalózkok fogságában töltött rabévei, a nézők a szerelemre és a vidámságra vágnak. Ők nem voltak hajlandók tudomásul venni az élet rondaságait, és ő teljes mértékben megértette őket.

Aztán ott volt még a cselédlány, Hagyma Mária, aki olyan arccal járkált közöttük, mint egy sértett királynő, akit a szeszélyes sors levetett trónjáról, és most munkával kell összemocskolnia kezét. Ahányszor ajtót nyitott neki, annyiszor kért tőle bocsánatot.

– Bocsánat, Mária, a várható kényelmetlenségekért – mentegetőzött a hirtelen jött döntése miatt.

– Az úrnak tőlem nem kell bocsánatot kérnie – mondta Hagyma Mária uralkodói dölyfösséggel, és ő jól tudta, sosem fog kegyelmet nyerni nála, és számított a cselédlány jogos bosszújára.

Egyedül Magda nővére és Bella lánya voltak megértők. Magda egy szent volt. Ő mindenben mellette állt, légyen az bármi. Bellának meg minden mindegy volt.

– Ha csak a költözésen múlna, hogy végre valami jót is írjon – mondta Hagyma Mária, miközben hozzálátott a csomagoláshoz.

Azt már csak akkor mondta meg nekik, hogy nem maradt egy lyukas garasa sem, mert az utolsó fillérjeit az állat vizcayaira költötte, amikor Valladolidban leszálltak a postakocsiról, és nem tudta kifizetni az útjukat. A kocsis – aki szemmel láthatólag hozzá volt már szokva a fizetésképtelen utasokhoz – biztos mozdulattal nyúlt fel a bakra, és húzott elő egy nagy husángot. Erre mindenki a maga vérmérsékletének megfelelően reagált. Magda keresztet vetett, és a Szűzhöz kezdett imádkozni, Katalin idegesen legyezte magát, Andrea és Kornélia azonnal lekapták vállkendőiket, és kidülesztették a mellüket, hogy elvegyék a kocsis verekedős kedvét, Bella megvonta a vállát, de legalább benne volt annyi tartás, hogy kiforgassa a zsebeit. Egyedül Hagyma Máriának volt annyi esze, hogy megkérdezze:

– Mennyivel tartozik az úr?

Majd mindannyiuk megdöbbenésére kifizette a kocsis. Mikor elhajtott, Hagyma Mária megvetően mérte végig az író.

– Neked honnan van ennyi pénzed? – támadt rá Andrea.

– Még kérde a kisasszony?! – nézett rá csodálkozva Hagyma Mária. – Maguktól loptam.

Aztán rögtön parancsolgatni kezdett, hogy nem érnek rá ácsorogni, hanem mindenki ragadjon meg, amit csak tud, és keressenek szállást maguknak. Erre Andrea és Kornélia fellázadtak, hogy ők nem hajlandók cipekedni, Katalin a rossz derekára hivatkozott. Bellának már elege volt, felkapott egy hatalmas batyut, és elindult a város felé, de Hagyma Mária rászólt, ő bizony nem áll úgy anyagilag, hogy az udvar közelében tudnának szobát bérelni, a városon kívül valami olcsó fogadóban talán. Erre Andrea és Kornélia hatalmas jelenetet rendezett. El sem tudták képzelni, mi lesz, ha nem tudnak majd kedvükre az utcákon csatangolni, miután egész úton arról ábrándoztak, hogy ha szerencséjük lesz, még egy igazi herceg ágyába is bejuthatnak.

– Vagy akár színésznő is lehetnék – sóhajtozott Kornélia a kocsisban.

De Hagyma Mária úgy viselkedett, mint egy megveszekedett rabszolga-hajcsár, ebből ő azt a következtetést vonta le, beláthatatlan következményekkel járhat, ha az alsóbb néposztály hirtelen hatalomhoz jut. Erről Andrea is valami hasonlót gondolhatott, mert egyszerűen felképezte a velük artikulátlannal üvöltöző Hagyma Mária. Andrea csak a világegyetem kibillent egyensúlyát szerette volna helyretenni, de Hagyma Mária a sok év elnyomása – vagy a jó Isten tudja, mi miatt –, de tény, hogy a legnagyobb meglepetésre megragadta Andrea haját, a földre teperte, és ököllel verni kezdte az arcát. Magda a szenteket hívta segítségül, Katalin könyörgött neki, hogy fékezze meg ezt az őrjöngő bestiát, Bella meg csak hangosan biztatta Hagyma Mária, hogy „mutasd meg annak a cafkának”. Kornélia, ha nem féltette volna a ruháját és a fűrtjeit, akkor anyja védelmére kel. Ő úgy volt vele, hogy még életében nem látott verekedő nőt, viszont a kortárs regényekben annyiszor lehet olvasni a gyengébbik nem emelkedettségéről, hogy irodalmi

kötelessége – az utókor érdekeit szem előtt tartva – nem közbelépni, hogy alapos vizsgálat alá vesse, ahogy ezek a finom és légies lények – legalábbis a költők észrevétele szerint – miképpen válnak hársziákká. De minden jónak vége szakad egyszer, és ez ebben az esetben sem volt másképp. Katalin fogta magát és elájult, Magda pedig sírva fakadt, így nem volt mit tenni, szét kellett választani Hagyma Máriát Andreától, majd kerestek egy olcsó fogadót a városon kívül.

A fogadó cégére nyikorogva lebegett fennen hirdelve: „Feltámadás”. A nők túl fáradtak voltak ahhoz, hogy fanyalognak, de neki nagyon tetszett. Mindenképpen biztató volt a kiadóval való veszekedés és az irodalmi kudarcai után. A hely hervasztó volt. Az alsó szinten kornyadoztak a szomorúan lerészegedett vendégek, lenge öltözötű hölgyek társaságában várva ama megújulásra, amelyre a hely neve tett ígéretet. Az emeleten voltak a szobák.

Egyelőre csak két szobát tudtak nekik biztosítani, de ígéretet kaptak, amint lehet, még egyet a rendelkezésükre bocsátanak.

– Nem kell – mondta Hagyma Mária fellengzősen, aki a pénz birtokosaként máris igazi családfőként kezdett viselkedni. Ő, hogy elkerülje a botrányt, félretolta a túlbuzgó és a hatalomtól megszedült cselédlányt, és azt mondta a fogadósnak:

– Amint lehet, számítnak a harmadik szobára is.

Nem annyira maga, mint inkább a többiek miatt lépett közbe, akik még egy konfliktust nem bírtak volna elhordozni aznap este.

A szobák kicsik voltak és sötétek. Őt nem nagyon érdekelt, hanem leült az asztalhoz, gyertyát kért, és azonnal nekilátott a színdarabírásnak. Nem foglalkozott többet a nővel, a fogadóval és semmi mással.

Közben Hagyma Mária kiépítette a maga kényuralmát. Nemhiába volt egy hagymakereskedő lánya. Még Magda talált rá évekkal azelőtt, amint koszosan és kimerülten az utcákat rőtta. Magda szíve azonnal megesett rajta, és hazavitte. Olyan állapotban volt a lány, hogy még beszélni sem tudott. Csak a nevét mondta meg, hogy ő Mária, és az egyetlen szó, amelyet ezen kívül kiejtett, az a hagyma volt. Így lett Hagyma Mária. A többiek persze nem engedték meg, hogy Magda bevigye a házba, így az első éjszaka a fűszerműhelyben helyezte el a gyereklányt, majd másnap nagy titokban lecsutakolta tetőtől-talpig. Mária semmihez sem értett, hiszen még sosem szolgált sehol. Mindent Magdának kellett megtanítania neki: hogyan kell a finom holmit kimosni, a vasalást, a varrást, egyszóval mindent. Még az írás-olvasással is meg akarta ismertetni, de arra Hagyma Mária csak annyit mondott:

– Hagyja csak, kisasszony, minek az nekem.

A misére is magával vitte, mert kiderült, Hagyma Mária semmit sem tud a katekizmusról, de arra is csak azt mondta:

– Hagyja csak, kisasszony, minek az nekem.

Így aztán a nyakukon maradt Mária is, mert Andrea szerint úgyis szükségük volt már valakire a ház körül.

Sosem derült ki pontosan, hogy miért szökött el otthonról, csak annyit tudtak róla, hogy az apja hagymákat nevelt az év egyik részében, majd a másikon azokat árulta mindenféle. Hagyma Mária, úgy tűnt, mindent tud erről a zöldségről. Kényuralmát is erre a tudásra építette fel. Először is a spórolásra való tekintettel vásárolt a piacon több zsák hagymát, és attól kezdve csak azt ették: levesnek, tokánynak, reggelire csak megsütve egy-egy szelet kenyérral, sőt, még fűtésre is azt használták, mert Mária nem volt hajlandó tűzfára pénzt kidobni, mikor a hagyma héja is megteszi. Még a teát is ebből főzte. A helyzet siralmas volt, legalábbis a nők szerint, neki nem volt ideje ilyesmikkel foglalkozni, mert minden gondolatát készülő színdarabja töltötte ki: A szent disznó és az álságos szűz.

– Milyen hülye cím?! – fanyalgott Bella.

Persze Bella nem sokat tudott az irodalomról, mint általában a törvénytelen gyerekek, mivel az ilyeneknek mindig egyéb gondjuk akad. Bellának például az, hogy váratlanul meghalt az anyja, ő meg hirtelen nem tudta, mit csináljon vele, mert pont akkor nősüléssel igyekezett enyhíteni anyagi gondjait, és ilyen ügyekben nem hat kedvezően egy hétéves gyerek. Jobb nem jutott eszébe, minthogy elvitte a nővéreihez, és azt hazudta, hogy egy ismerőse árvája, és jó lenne, ha adnának neki valami munkát a ház körül. Andrea rögtön kifogásolta, hogy túl sovány, biztosan semmihez sem ért, és különben is, nem kell még egy éhes száj. A jólelkű Magda persze azonnal a pártfogásába vette, de ő még a kóbor macskák látványán is elérékenyült. Így aztán Bella azzal kezdte, hogy a konyhán pucolta a csicskeriborsót, egészen addig a napig, amíg ki nem kotyogta, hogy amikor még az anyukája élt, és a Kolostor utcában laktak, az apukája egész nap csak a szobájában ült és írt, de senki sem vette meg a színdarabjait, így abból éltek, hogy az anyukája mások ruháját varrta. Magda elsírta magát, Andrea meg elsápadt. Bella többet nem léphetett a konyhába, és azonnal hozzáálltak, hogy rendes nevelést kapjon.

A két testvérnek merőben eltérő véleménye volt arról, hogy mi is lenne a rendes nevelés Bella számára. Magda úgy vélte, a legjobb, ha apáca lesz, mivel másképp eltartani nem fogja tudni magát, és ezzel a családi háttérrel kérékre sem nagyon számíthat. Andrea ezen mélységesen felháborodott, mert szerinte természetellenes dolog, hogy fiatal nőket bezárnak, és akkor inkább legyen kitartható, mivel a gazdag uraknak mindig van igénye művelt hölgyek társaságára. Ebben a kérdésben persze nem sikerült megegyezniük, és mivel a gyerek apja nem volt jelen, mindketten a kezükbe vették a szegény leány sorsát, így Bella vagy miséken térdepelt Magdával, vagy az utcákat rőtta Andreával és Kornéliával, ahol a nagynénje a divatról, az olvasottság fontosságáról és a férfiak állhatatlan természetéről oktatta őket. Ez egészen addig tartott így, amíg meg nem jött ő a hirrel, hogy elvett egy kedvezőnek tűnő hozományt egy hozzá tartozó nővel.

– A nő nem túl szép – mentegette magát női rokonai előtt –, de egy gyermektelen nagynénjétől nagy vagyont fog örökölni.

De aztán hirtelen annyi minden történt. Először is kicsit kényelmetlenül érintette Bella társadalmi felemelkedése, nem mintha nem értett volna egyet vele, csak éppen a felesége és főleg a nagynéni miatt aggódott, mert bizonyos hölgyek hajlamosak messzemenő következtetéseket levonni az emberek jelleméről pusztán annak kissé kusza származása alapján, de amikor meghallotta, hogy Magda be akarja zárni az egyetlen lányát, érezte, hogy valami elszorítja a torkát, aztán elsötétült előtte minden. Mint utóbb megtudta, Andrea azonnal az orvost, Magda a papot hívatta. Órákon keresztül mozdulatlanul és sápadtan feküdt. Mindenki nagyon megijedt. Ő meg akkor álmodta meg a szent disznó és az álságos szűz történetét. Amikor magához tért, csak annyit mondott: Bella nem lesz apáca, hanem amint rendbe jönnek az üzleti ügyei, keresnek neki egy alkalmas férjet. Sajnos, azok nem jöttek rendbe, mert ama bizonyos nagynéni az utolsó pillanatban mégis meggondolta magát, és inkább az ekléziára hagyta a vagyonát. Így Bella esélyei elűsztek, ő meg ott maradt azzal a rengeteg nővel, akik mind az írásait kritizálták.

– Igen – helyeselt Andrea –, ki hallott már ilyen ostoba címről?!

A többiek csak bólogattak, mintha legalábbis a salamancai egyetem bölcsei lennének, akik azért gyűltek össze, hogy ítéletet mondjanak a kor íróinak műfaji kilengései fölött, szigorúan csak esztétikai értelemben. A díszes társaság műveltsége persze erősen megkérdőjelezhető volt. Andreát csak a lovagregények érdekelték és a szerelmes versek, Magda az imádságoskönyvén kívül mást nem olvasott. Hagyma Mária a betűket sem ismerte. De ő nem törődött velük, és bizakodva ment el de Falces márkához, aki az udvar színházi előadásait szervezte, és nagy művészetpártoló hírében állott.

A márkí, egy idősebb ember, a többi művészetpártólól eltérően tényleg értett is hozzá, sőt még meglehetősen jó ízlése is volt.

Elgondolkodva lapozgatta a művet, majd azt mondta:

– Olvastam a regényét, és nagyon nagyra tartom, de ez a cím... – és egy nagyot sóhajtott – nem mintha nem lenne jó, de miért nem

inkább egy novellát írt, a színházban nem nagyon szeretik a disznókat, nem mintha nekem valami kifogásom lenne ellenük. Aztán nagyon megértőnek bizonyult, és a híret sem hazudtolta meg. A szoba, ahol fogadta, könyvekkel volt tele, és ahogyan lopva meg tudta állapítani, a márki ízlése valóban kifogástalannak bizonyult. Elmondta a márkinak, hogy eredetileg ez egy történet volt, de a kiadója kidobta a kéziratával együtt. A márki ajánlotta, hogy változtassa meg a címet. Úgy vélte, jobb lenne A szent, a disznó és az álságos szűz, így a Szent Hivatal éber őreit is ki lehetne játszani, azon kívül a király nincs oda az ilyen dolgokért. Megígérte a megjelenést, a márki vállalta a kiadást. Aztán megkérte, hogy írjon egy színdarabot, amelyben történhet bármi, csak a végén a csalfa asszony térjen vissza az urához, a bukott lány menjen férjhez, és a részeges barát szokjon le a zugivásról, mert a király nagyon földhözragadt ember, és sokat ad a jó erkölcsökre. Addig is némi előleggel tudja az alkotó kedvét inspirálni, várja a novellát és az elkészült színdarabot – vetett véget a látogatásnak a márki.

Az inspirációnak nagyon örült, de nem rohant haza vele boldogan, mert jól tudta, hogy a hiénák azonnal lecsapnának rá, és pillanatok alatt semmivé lenne a keservesen megszerzett keresete, így inkább elment a Fehér rókába, ahol játszani is lehetett, és ahogy az lenni szokott, órák alatt elvesztett mindent, sőt még adósságba is keverte magát. Nem esett kétségbe, mert a nők nem tudtak semmit erről a bevételéről, és őt egyáltalán nem zavarta Hagyma Mária rémuralma, sőt ösztönzőnek találta.

Amikor hazaért, már mindenki nagyon izgatottan várta, mert kíváncsiak voltak, mit mondott a márki. Ő azt hazudta, hogy nagyon rosszul ment minden, a márki egy tökfilkó. A legjobban Andrea borult ki, aki azonnal elrohant hazulról, még Kornéliát sem vitte magával, és csak három nap múlva került elő. Ettől viszont Kornélia esett kétségbe, de ő nem izgatta magát, mert jól ismerte a nővérét, aki sosem bírt nyugton ülni. Alig múlt tizenöt éves, amikor először megszökött otthonról egy katonával. Az anyjuk nagyon mérges lett, és amikor Andrea hazatért nagy bűnbánóan, el akarta verni, de az apjuk nem hagyta, mondván, ha már hozományt nem tudnak adni neki, akkor legalább jól szórakozzon. És Andrea jól szórakozott, egészen addig, amíg teherbe nem esett Kornéliával, de persze fogalma sem volt, hogy ki lehet az apa, és sosem felejtí el azt a napot, amikor a nővére egy kalapból húzta ki a lehetséges apák neve közül a nyertest. Ovendo grófia igazán megértő és bőkezű volt Andreával és a lányával, de Andreának az Indiák összes kincse sem lett volna elég, és így hiába volt a gróf nagylelkűsége, alig élték jobban, mint előtte, egészen addig, amíg Ovendo gróf hajója el nem süllyedt valahol Hispaniola szigete környékén, és vele együtt tűntek el a tenger fenekén Andrea reményei. Így érthető volt, hogy a bátyja sikertelen próbálkozása őt keserítette el a legjobban. Dölyfös arccal tért vissza, és mindjárt azzal kezdte, hogy Hagyma Máriát mindenek elmondta, majd kiosztotta a sógornőjét a nővérével egyetemben, hogy semmire sem jók, majd felpofozta Bellát és Kornéliát, hogy minek pazarolta rájuk a drága idejét, ha semmire sem mennek a tőle szerzett tudással, végül a bátyja arcába vágott egy arannyal teli zacskót.

– Mostantól kezdve én leszek ennek a háznak az úrnője – üvöltötte, hogy még az ivóban is hallották a hangját.

Ő megvonta a vállát, és először is elküldte Hagyma Máriát a márkihoz a novellája kéziratával, majd munkához látott, hogy minél hamarabb kész legyen a megígért színdarab, de csak nem jutott semmire, mert nem tudta kiverni a fejéből a másik történetet. Háromnapos vergődés után újra elküldte Hagyma Máriát a márkihoz, hogy nem bírja tovább, adja vissza a kéziratát, mert újra akarja írni. A márki újból nagyon megértőnek bizonyult, és azonnal visszaküldte a kéziratot, azzal a megjegyzéssel, hogy a költségeire további előleget adott a lánynak.

– Hol a pénz, amit a márki adott? – szedte elő Hagyma Máriát, aki értetlenkedő arcot vágott, és megesküdt az összes szentre, hogy a márki nem adott neki semmit, azokon a papírokon kívül.

– Te istentelen pogány cafka – üvöltötte elkeseredetten –, ha nem adod elő azonnal a márki aranyait, akkor megöllek! Erre persze összefutott az egész háznépe, és mindenki kérdegetni kezdte, hogy milyen aranyról van szó. Hagyma Mária makacsul tagadott, mert megérezte az a ravasz macska, hogy neki is vaj van a füle mögött. A nők persze nem hagyták, mert akkor már valamennyi szemében ott csillogott a kapzsiság tüze. Ezúttal Katalin volt az, aki úgy vélte, őt érte a legnagyobb sérelem, és amint elolvasva a márki üzenetét – Hagyma Mária persze megesküdt az anyja életére, hogy semmit sem kapott –, kitalálta, Bella szaladjon el megkérdezni, hogy ez tényleg így történt-e.

– Nem kell akkora felhajtást csinálni – intette nyugalomra őket –, Bella nem megy sehova, ő az én lányom.

Bár ezt maga sem tudta, miért is mondta, de akkor már végül is mindegy volt. Még Magda is amellett kardoskodott, hogy valakit küldjenek el a márkihoz. Megvonta a vállát, és rögtön dolgozni kezdett, már az sem érdekelt, ha kiderül, mennyit veszített a játékon. Mert igenis, a disznó szent állat. Csak senki sem tudja róla. Olyan, mint az írók. Azokról sem tudják, hogy írók. Az emberek oly könnyen ítélik meg, pedig ha a disznók nem lennének, a tékozló fiú is éhen halna, mert ki ad enni a tévelygőknek, ha nem a disznók, akik nem vonakodnak megosztani étküket a társadalom számkivetettjeivel. És van-e nagyobb szentség az irgalomnál, amellyel embertársunk felé tudunk fordulni, még akkor is, ha az érdemtelen mások gyengédségére? Az Istenhez csakis a mocskban lehet igazán közel kerülni, mert a tisztaság vakító fehérsége gátat vet az ég felé való emelkedésnek. A tiszták és a szentek a legelvetemültebbek, mert miképpen lehetne megérteni a bűnös embert egy olyannak, aki a felhők tetején csücsülve az angyalok karát hallgatja, és fogalma sincs arról a sárról, amely az ember lelkét bemocskolja.

Itt tartott gondolataiban, amikor rohanva jött Hagyma Mária, hogy jöjjön gyorsan, mert van itt egy halott. Minden jónak vége szakad egyszer, még a nyomorúságnak is, hogy még nagyobb baj érkezzék a nyomába. Andrea új ismeretségével és annak barátaival minden este az ivóban mulatott. Katalin szerint rémséges paráznaságok folynak körülötte, és ha csak egyszer felemelné a fejét a papírrjai és könyvei közül, és körbenézne, maga is elborzadna a látványtól. Őt persze nem érdekelte, csak annyit kért Katalintól, hogy Bellát tartsa távol Andrea férfi ismerőseitől, mert még nem adta fel teljesen a reményt a bármelyik pillanatban várható irodalmi sikertől, és akkor végre talán rendes férjet tud szerezni a lányának. Katalin szokásához híven azonnal sopánkodni kezdett, hogy mi köze neki mások zabi gyerekéhez, erre ő gyengéden felhívta rá a figyelmét: csak a pénzért vette el, és ha Bellát valami éri, bizony Isten az ágyhoz köti, és addig korbácsolja, amíg élet van benne, ha nem vigyáz árgus szemekkel az egyetlen lányára. Katalin rémült arcot vágott, majd egy kicsit elgondolkodott, hogy elájuljon-e, de végül Bella mentette meg, aki megígérte az apjának, hogy semmi olyat nem fog tenni, amivel csalódást okozna.

– Drága kislányom – simogatta meg a lány arcát –, bízom a márkiiban, aki megígérte a novellám kiadását.

Hagyma Mária gúnyosan mosolygott, mert ő már ismerte ezeket az ígéreket, és titokban már alkudott több zsák hagymára az egyik kereskedővel a hosszú télre gondolva.

Szóval aznap este is, mint minden egyes napon, Andrea és ismerősei hangos zene mellett ünnepeltek a földszinten. Magda misén volt, Katalin gyengélkedett, Bella ott ült mellette és olvasott. Hagyma Mária sápadtan állt előttük.

– Akkor hívjatok papot – mondta dühösen, mert utálta, amikor a háztartás apró-cseprő dolgaival zökkentették ki a munkájából.

– Ide az már nem elég – szípozta Hagyma Mária.

Lementek Bellával. Andrea és Kornélia a fogadó bejáratánál várta őket.

– Na – türelmetlenkedett –, hol az a hulla?

Andrea megmutatta.

– Ő a pártfogód? – érdeklődött a testvérétől.

– Csak volt, uram – kotnyeleskedett Hagyma Mária –, mert ennek anyyi.

– Minek hívtatok ide? – érdeklődött.

– Te vagy az író – fakadt ki Andrea –, mit kell ilyenkor csinálni?

Ő nem volt felkészülve ilyen helyzetekre, így megkérdezte Hagyma Máriát, mit kellene tenni. A cselédlány szerint el kell ásni, mert különben ebből még nagy baj lesz, sőt pakolni is kellene azonnal, mert a végén gályára küldik az urat, és akkor aztán nézhetik magukat. Andrea erre idegesen felnevetett.

– Ez a disznó azt hitte...

– Csak ezt ne! – fakadt ki a disznók védelmében.

Így aztán ott a fogadó előtt hajnali kettőkor azon veszekedtek Andreával, hogy ki a disznó és ki nem. Ő próbálta meggyőzni a testvérét, hogy neki mint egy író nővérének, kötelessége másképp tekinteni a világra, és nem dőlhet be annak az előítéletnek, amely évszázadok óta eme nemes és szent állatfaját sújtja, mert ez méltatlan és kicsinyes. Andreát persze nem érdekelték az elméletei, ő csak azt hajtogatta, hogy ez a disznó azt hitte, hogy neki mindent lehet, pedig elég világosan elmagyarázta neki a játékszabályokat. De ő persze ezeket az érveket meg sem hallotta, csak mondta a magáét. Gondoljon bele, magyarázta Andreának, micsoda mélysége az életnek az ól, ahova a gazda mindennap háromszor beönti a moslékot, és közben csak azt lesi, mikor híznak olyan kövérre, hogy végül érdemesek legyenek a halálra. Közben pedig a kétségbeesés mardosta, hogy ilyen ostoba ügyek miatt végképp kiesik a történetéből, és majd megint napok, sőt hetek kellene, amikor újra visszatál. Mert néha egy-egy szó is olyan nehezen kerül a helyére, hát még a mondatok és maga a történet. Utálta már Valladolidot, a női rokonait, és nem érdekelté, ha Andrea férfi ismerősei inkább Kornéliára vágytak, mint a nővére, és attól sem esett kétségbe, hogy ezek az alávalók nem hittek Kornélia ártatlanságában, és attól kezdve már elég zavaros lett Andrea története, hogy miképpen is halálozott el az ő pártfogója. A dolog vége viszont az lett, hogy az őrjárat láncra verte és elvitte. Lett nagy sírás-rívás a nők részéről.

Másnap Andrea, Bella és Hagyma Mária jöttek el a tömlöcbe, de semmi biztatót nem tudott nekik mondani, de kedve sem nagyon volt hozzá, mivel arra jutott: egyetlen kiút van, hogy végképp megszabaduljon a nők fojtogató közelségétől, ha szerzetesnek áll.

Fiatalkorában mindenki úgy véli, van választása. Erről persze később kiderült, hogy csak hamis illúzió. Ő azt gondolta, vagy tiszteletreméltóan gazdag lesz, vagy pedig a tollával szerez hírnevet magának. Az első megoldás jobban tetszett volna, de közben mégiscsak úgy alakultak a dolgok, hogy végül író lett. Jobban mondva nem maradt más választása. Semmi oka sem volt azt gondolni, hogy nem a legjobban fognak alakulni a dolgai. De mindig eljön az a pillanat, amikor már nem lehet tovább szépíteni a dolgokat. Ő is ezt tette vasra verve és emberöléssel megvádolva. Már csak egy dolog érdekelté igazán, a története sorsa, így megbízta Hagyma Máriát, hogy vigye el a márkához a sok kínnal és keservvel megszületett művét, amelynek így hangzott az első mondata: „Egy halott a ház előtt még regényekben is túlzás, hát még a való életben.”

Kategória: vers, próza

Denumire autor: Magyary Ágnes

Látó Szépirodalmi Folyóirat